

Windfeld-Hansen: Som det vil være de allerfleste ærede Medlemmer bekendt, er Herning Kommune i de senere Aar gaaet meget betydeligt frem, og den har i alle Retninger udvidet sig, saaledes at Indbyggerantallet nu er paa Højde med næsten over Halvdelen af Landets Købstæders. Det er derfor meget naturligt, at Kommunen nu ønsker at blive en Købstad og faa de dermed forbundne Rettigheder, og selvfølgelig ogsaa Pligter. Som ærede Medlemmer ville se af Bemærkningerne til Lovforslaget, er Indbyggerantallet i den bymæssige Del af Kommunen i de senere Aar taget meget betydeligt til. Den begyndte i 1870 med et Indbyggertal af 1,124, der nu i 1912 er gaaet op til at være 5,814. Det er i den bymæssige Del af Byen, men naar vi tage hele Kommunen med, ere vi oppe paa et Indbyggerantal af 6,600, og selve Herning By har jo, som den højtærede Minister før sagde, et fuldstændigt Købstadpræg. Gaderne ere brolagte, Bebyggelsen har fuldstændig Købstadpræg, og der drives ogsaa i Herning By en meget betydelig Industri. Forholdet imellem Amtskommunen og Herning Kommune er ordnet, og Sogneraadet har enstemmigt udtalt Ønsket om, at Byen maa blive en Købstad, saa jeg mener ikke, at der fra Tingets Side kan være noget i Vejen derfor.

Der er kun to Spørgsmaal, jeg havde lyst til at gøre Bemærkning om. Den ene er Lovforslagets § 6, der siger, at Ejendomme i Herning kunne stilles til Pant til Kreditforeninger og Hypotekforeninger for Ejere af Ejendomme paa Landet, og ligeledes kunne de brandforsikres i de Brandforsikringsforeninger, der i øvrigt ikke overtage Forsikring af Købstadbygninger. Naar en Landkommune gaar over til at blive Købstadkommune, synes jeg, det vilde være naturligt, at den ogsaa sluttede sig til de Institutioner, som særligt gælde for Købstæderne, for Eksempel „Nye jyske Købstadkreditforening“, og der er ogsaa „Hypotekforeningen for Købstæderne“, og for Brandforsikringens Vedkommende have vi „Købstædernes almindelige Brandforsikring“, som jo er den billigste Brandforsikring, vi have, den er betydelig billigere end de andre, saa der vil ikke være noget tabt for Herning ved at komme ind under den, og det samme gælder med Hensyn til Købstadkreditforeningen. Naturligvis kunne vi ikke forlange, at de, som allerede have Laan i de forskellige Kreditforeninger, skulle gaa ud af dem, de kunne godt blive

der, men derimod kan man forlange, at de nye skulle gaa ind under de Forhold paa dette Omraade, som gælde for Købstæderne.

Med Hensyn til Gullestrup Skoledistrikt, som den højtærede Minister omtalte, har der ikke været Enighed, thi en Del har udtalt Ønske om vedblivende at være Landkommune. Jeg kan fuldstændig slutte mig til den højtærede Ministers Udtalelser om det uheldige i, at en Købstad faar en Landkommune saa tæt op ad sig. Men der er jo nu taget en Bestemmelse i § 15, saaledes at Ministeren er bemyndiget til at oprette den nævnte Del af Kommunen til en selvstændig Landkommune, hvis man ønsker det, foreløbig bliver den altsaa i Købstadkommunen. I de senere Aar gaar det i en helt anden Retning med Hensyn til Udvidelsen af Byerne end for en Del Aar siden. Nu rykke Folk jo udenfor Byerne, før saa vidt de kunne; i næsten alle Byer i Landet flytte Folk saa vidt muligt udenfor og bygge Villaer, og til disse Villaer hører der jo temmelig store Haveanlæg, saaledes at de gerne have 2,000—3,000 eller maaske flere Kvadratalen Jord, og naar der bygges en 3—4 Villaer, optage de omtrent 1 Td. Land, saa nu skal der stor Plads til, for at Byerne kunne udvide sig. Saa vidt mig bekendt ligger Gullestrup Skoledistrikt kun 5—10 Minutters Gang fra Herning, saa det ligger klos op ad Byen. Man siger jo nok, at Herning har et Tilliggende af 2,800 Tønder Land — nu skulle vi for Resten sige ca. 1,400 ha —, og jeg skulde da tro, at der var Plads nok til Udvidelse, men det kommer meget an paa, hvordan Landet ligger i Forhold til Byen, og om Bebyggelsen kan foregaa paa de 1,400 ha; saa vidt mig bekendt er der et stort Stykke af det Land, som er Mosejord, og som vanskeligt kan bebygges. Naar en By som Herning nu skal være Købstad, maa vi derfor gøre Regning paa, at den maa have et godt Opland omkring sig, saaledes at den kan udvide sig uden at komme altfor nær op til eller bebyrde Landkommunen.

Efter Lovforslaget er det jo Meningen, at Herning skulde oprettes til Købstad fra 1. April 1913 at regne, saa der er jo ikke saa lang Tid til, og der er meget at ordne inden den Tid; jeg vilde derfor foretrække, at Lovforslaget kunde gaa igennem dette Ting uden Udvalgsbehandling, men hvis det fra anden Side skulde ønskes, finder jeg ingen Anledning